

[Kaj Rasmussen.]

som UNESCO udsender, er jo oplysninger på basis af lovgivning og helt igennem principielle drøftelser og ikke altid baseret på de faktiske aktuelle forhold.

For socialdemokratiet bør alene de unges og børnenes bedste være udgangspunktet ved afgørelsen til sin tid af spørgsmålet om en udvidelse af undervisningspligten. Men det er jo i øvrigt rigtigt, som ministeren stillede spørgsmålet op: hvorfor i det hele taget en udvidelse af undervisningspligten? Hvad er bevæggrunden til, at udvidelse af undervisningspligten vinder forståelse i stadig større og større kredse?

Det er jo i høj grad fra alle sider et relevant spørgsmål at stille, og mange svar kan gives herpå. Det rigtigste svar er vel nok, at overordentlig mange i vort samfund i stigende grad forstår og erkender, at uddannelse får større og større betydning. Som bekendt — det synes jeg nok jeg må have lov til at sige i denne sammenhæng — har vort land ikke råstoffer af nogen art. Skal vi derfor have et begrundet håb om at klare os i den hårdere og stærkere konkurrence i alle led, ja, så er det da helt givet, at vi må satse på det effektive og den givende uddannelse. Den, der ikke har en uddannelse ud over de 7 år, vil ganske givet få meget, meget svære kår fremover. Ved enhver lejlighed, hvor skolens og erhvervslivets folk kommer sammen, hører vi kravet om mere uddannelse. Bortset fra enkelte områder kan ingen ung, der er udgået af folkeskolens 7. klasse, få læreplads, det er umuligt. Der er visse fag, hvor det kan lade sig gøre, men i almindelighed er det næsten ugørligt for en dreng eller en pige, der er udgået af 7. klasse, at få en læreplads. Erhvervslivet er simpelt hen ikke interesseret i disse unge. Selvfølgelig kan de få arbejde, som det mange gange er sagt, men jeg tror for mit vedkommende ikke, at det er et arbejde, som der er nogen som helst fremtid i.

Nu er det ikke alene det at få en faglig uddannelse, der betyder noget. Det betyder også noget, og det er vel noget helt afgørende, om den menneskelige udvikling foregår på den rigtige måde — udviklingen i vort samfund, det moderne samfund, det

dynamiske samfund, det farlige samfund og i mange henseender storstående samfund. Det er jo en vældig udvikling, der allerede er foregået, og mere vil komme til. Det er nok ikke helt forkert, når det siges, at det er de uanede mulighedsers samfund, vi er på vej ind i, og vi kommer ikke uden om at være med dér, hvor der gøres noget alvorligt for at fortælle de unge om den komplicerede samfundstilstand, de befinder sig i, og det er da ganske oplagt, at skolen skal bruge lang tid til dette arbejde. Børnene skal engageres gennem skolens virke, og jeg kan i virkeligheden ikke tilbageholde den bemærkning, at for folkeskolens lærere må det være aldeles herligt at være med i denne virksomhed. For børnene skulle det gerne blive sådan, at der er naturlige forbindelseslinjer mellem det åremål i skolen, hvor de formes, og det samfund, som skal modtage børnene.

For mit vedkommende tror jeg, at erhvervslivet ganske givet forventer, at skolen kan leve op til de meget større krav, der i nuet og fremover vil blive stillet til dem, der har ansvaret for skolens problematik eller filosofi, om man vil. Vi ved godt alle sammen, at skeptikerne siger, at der ikke er behov for udvidelse af undervisningspligten. Der er mange, siger skeptikerne, der fortsætter i folkeskolens ældste klasser ud over den undervisningspligtige alder; der er også adskillige, som på anden måde er under fortsat uddannelse. Disse velmenende mennesker er ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold. Det er da rigtigt, som vi også har fået at vide her i dag af undervisningsministeren, at ca. 90 pct. af eleverne i folkeskolens 7. klasse i 1966 gik videre i 8. klasse eller i 1. real. Men bortset fra dette glædelige — og det er jo i virkeligheden noget meget værdifuldt at konstatere — var der og er der alligevel hvert år tusinder af unge, der kun har haft 7 undervisningsår.

Når alle erkender — og det går jeg ud fra vi er enige om — at der må mere uddannelse til, når alle ved, at 7 undervisningspligtige år er for lidt, ja, så er der jo et problem, så er der et spørgsmål, som må løses, og det er da også os alle bekendt, at der tales om en større smidighed i uddannelse for 8.-10. skoleår, større mulighed for den enkelte elev til at vælge efter evner og interes-